

KOHTUMÄÄRUS

Kohtuasja number	2-08-20745										
Otsuse tegemise aeg ja koht	23. oktoober 2008, Jõhvi										
Kohus	Viru Maakohus										
Kohtunik	Evi Kool										
Kohtuasi	Kohtla-Järve linna (Kohtla-Järve Sotsiaalhoolekandekeskuse kaudu) avaldus vanema õiguste määramiseks alaealiste laste suhtes.										
Kohtuistungi toimumise aeg	15. oktoober 2008										
Menetlusosalised	<table><tr><td>Avaldaja:</td><td>Kohtla-Järve Linn (Kohtla-Järve Sotsiaalhoolekandekeskuse kaudu, asukoht: Keskallee 19, 30395 Kohtla-Järve)</td></tr><tr><td>Avaldaja esindaja:</td><td>Nxxx Dxxx(volikirja alusel)</td></tr><tr><td>Puudutatud isik:</td><td>Axxx Šxxx (IK xxx)</td></tr><tr><td>Puudutatud isik:</td><td>Ixxx Šxxx(IK xxx)</td></tr><tr><td>Alaealise lapse esindaja:</td><td>Vandeadvokaadi vanemabi Ixxx Gxxx</td></tr></table>	Avaldaja:	Kohtla-Järve Linn (Kohtla-Järve Sotsiaalhoolekandekeskuse kaudu, asukoht: Keskallee 19, 30395 Kohtla-Järve)	Avaldaja esindaja:	Nxxx Dxxx(volikirja alusel)	Puudutatud isik:	Axxx Šxxx (IK xxx)	Puudutatud isik:	Ixxx Šxxx(IK xxx)	Alaealise lapse esindaja:	Vandeadvokaadi vanemabi Ixxx Gxxx
Avaldaja:	Kohtla-Järve Linn (Kohtla-Järve Sotsiaalhoolekandekeskuse kaudu, asukoht: Keskallee 19, 30395 Kohtla-Järve)										
Avaldaja esindaja:	Nxxx Dxxx(volikirja alusel)										
Puudutatud isik:	Axxx Šxxx (IK xxx)										
Puudutatud isik:	Ixxx Šxxx(IK xxx)										
Alaealise lapse esindaja:	Vandeadvokaadi vanemabi Ixxx Gxxx										

Resolutsioon

1. Kohtla-Järve linna avaldus rahuldada.
2. Võtta Ixxx Šxxx`ilt ära vanemlikud õigused alaealise lapse Axxx Šxxx (IK xxx) suhtes.
3. Saata kohtulahend 10 päeva jooksul kohtumääruse jõustumisest Ida-Virumaa Perekonnaseisuasutusse.

Edasikaebamise kord

Kohtumääruse peale võib esitada määruskaebuse Viru Ringkonnakohtule Viru Maakohtu kaudu 15 päeva jooksul kohtumääruse kättetoimetamisest.

ASJAOLUD

Avaldaja esitas Viru Maakohtule avalduse vanema õiguste määramiseks. Avaldaja palub ära võtta vanemlikud õigused Ixxx Šxxx`ilt alaealise lapse Axxx Šxxx suhtes. Avalduse kohaselt viibis lapse isa alates 07.09.1997 kuni 15.04.2005 kinnipidamisasutuses. Sel ajal lapsevanem lapse vastu huvi ei tundnud. Lapse ema on 07.09.1994 surnud. 01.04.2008 on lapse isa andnud notariaalse nõusoleku lapse lapsendamiseks. 01.02.2008 on Kohtla-Järve Sotsiaalhoolekandekeskse poolt sõlmitud alaealise lapse perekonnas hooldamise leping kuni käesoleva ajani elab laps hooldusperes. Lapse isa ei tegele lapse kasvatamisega, materiaalselt ei abista, ei tunne huvi lapse käekäigu vastu.

Avaldaja palub laste huvidest lähtudes ära võtta vanema õigused.

Asja käik

Kohus määras alaealisele lapsele Axxx Šxxx`le õigusabi osutaja riigi arvel.

Kohtuistung

Kohtuistungil palus avaldaja avaldus rahuldada ning ära võtta vanemlikud õigused Ixxx Šxxx`ilt.

Puudutatud isiku esindaja selgituste kohaselt on laps ära kuulatud ning lapse arvamuse kohaselt on isa tema jaoks võõras inimene. Esindaja toetab avaldust ning palub avaldus rahuldada.

Puudutatud isik Ixxx Šxxx kohtuistungile ei ilmunud. Kohtukutse on kätte toimetatud. Puudutatud isik helistas ning teatas, et kohtuistungile ei ilmu. Kohtuistungi edasilükkamist taotlenud ei ole, mitteilmumise põhjustest kohtule teavet andnud ei ole.

KOHTUMÄÄRUSE PÕHJENDUSED

Kohus, tutvunud toimiku materjalidega, kuulanud ära avaldaja seisukohad, leiab, et avaldus kuulub rahuldamisele.

Kohus tuvastas, et Axxx Šxxx on sündinud xxx /tl. 3/. Lapse emana on sünnitunnistusele märgitud Sxxx Šxxx ning isana Ixxx Šxxx /tl 4/. Sxxx Šxxx on surnud 07.09.1994 /tl. 6/.

Vanema õiguste määramine

Perekonnaseaduse (PKS) § 54 lg 1 p 4, p 5 *ühe vanema, eestkostja või eestkosteaduse nõudel võib kohus vanema õigused ära võtta, kui vanem avaldab muul viisil lapsele kahjulikku mõju või ei ole kasvatusasutuses viibiva lapse kasvatamises mõjuvate põhjusteta osalenud aasta jooksul.*

Axxx Šxxx oli lastekodus ja viibib käesoleval ajal hooldusperes /tl. 9-10/. Lapse isa on andnud notariaalse kirjaliku nõusoleku alaealise lapse Axxx Šxxx lapsendamiseks /tl. 8/. Lapse isa ei külasta last ning ei võta osa lapse kasvatamisest. Lapse isa on viibinud pikka aega kinnipidamisasutuses.

Lähtuvalt PKS § 53 lg 3, *kui lapse äravõtmisel vanemalt jääb laps ilma vanemlikust hoolitsusest, korraldab lapse elu eestkosteadus.*

Lähtuvalt PKS § 59, *lapsesse puutuva vaidluse läbivaatamisel kaasab kohus vajadusel protsessi eestkosteaduse arvamuse andmiseks ning tsiviilkohtumenetluse seadustiku (TsMS) § 552 lg 2,*

kohus küsib valla- või linnavalitsuse seisukohta alaealist või eestkostet puudutavas menetluses ja saadab talle menetlusi lõpetavate määruste ärakirjad.

Käesoleval juhul on avaldajaks Kohtla-Järve Linnavalitsus, kes on ka lapse suhtes eestkostetasutuseks ning seega puudub eraldi vajadus eestkostetasutuse kaasamiseks menetlusse.

Avaldaja esindaja arvamuse kohaselt on avalduse rahuldamine Ixxx Šxxx`i suhtes põhjendatud lapse huvides.

Vastavalt PKS § 58, *lapsesse puutuva vaidluse läbivaatamisel lähtub eestkostetasutus või kohus lapse huvidest, arvestades vähemalt 10-aastase lapse soovi. Arvestada tuleb ka noorema kui 10-aastase lapse soovi, kui lapse arengutase seda võimaldab ning TsMS § 559 lg 1 kohaselt kuulab kohus vanema õigusi lapse suhtes puudutavas asjas vähemalt seitsmeaastase ning piisava kaalutlus- ja otsustusvõimega lapse isiklikult ära, kui lapse soovid, suhted või tahe omavad asja lahendamisel tähendust või kui see on ilmselt vajalik asjaolude selgitamiseks.*

Axxx Šxxx on sündinud xxx aastal, seega üle 10- aastane. Kohus määras alaealisele lapsele riigi õigusabi osutajaks vandeadvokaadi vanemabi Ixxx Gxxx`i.

Alaealine on kohtu poolt ära kuulatud, ärakuulamise juures viibis ka riigi õigusabi osutaja. Lapse ütluste kohaselt elab ta hooldusperes. Peale ema surma laps viibis lastekodus. Suvel isa helistas ning soovis õnne sünnipäevaks. Lapsel on veel vanem õde ja kaks venda. Üks vend kasvab lastekodus. Kui isa oli vanglas siis suhtles lastega rohkem, kui vabanes hakkas jooma ning lastega enam ei suhelnud. Laps on harjunud elama hooldusperes. Isa ei ole lapsele keegi, kuna ei ole teda kasvatanud. Isa töötab ja tema tervisega on kõik korras. Isaga sai telefoni teel suheldud, kus ta ütles, et kohtusse ei tule.

Lapse esindaja vandeadvokaadi vanemabi Ixxx Gxxx`i selgituste kohaselt on lapsele parem, kui ta jääb elama hooldusperesse, kuna on seal harjunud ja tunneb ennast turvaliselt.

Kohus leiab, et arvestades Ixxx Šxxx`i käitumist ja huvi puudumist lapse suhtes , seda ,et tal ei ole mõjuvaid põhjusi lapse kasvatamises mitteosalemises ning lähtudes lapse huvidest, on põhjendatud temalt vanema õiguste äravõtmine alaealise lapse Axxx Šxxx suhtes.

Vastavalt PKS § 56 on võimalik vanema õigusi taastada, kui esinevad sellekohased alused.

Kohtunik: / allkiri/

Ärakiri õige: